

ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ КОМПЗИТНОЇ НОМІНАЦІЇ З ФОРМАНТОМ -ING

Л.Ф. Омельченко,
доктор філологічних наук, професор
(Київський міжнародний університет);
Л.Ф. Соловйова,
кандидат філологічних наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

У статті досліджено англійські субстантивні композити з високопродуктивним формантом *-ing*. Виокремлено структурні моделі, встановлено функціонально-стилістичні особливості композитних імен дії, визначено їхній деривативно-релевантний потенціал. Незважаючи на чисельність аналізованих композитів, вони недостатньо вивчені лінгвістами. Багато з них є емоційно забарвленими й соціально-детермінованими.

Ключові слова: субстантивний композит, формант, структурна модель, деривативно-релевантний потенціал.

До найменш вивчених структурно-складних утворень (загальна назва для чистих словоскладань, парасинтетичних лексем і суміжних із ними одиниць) належать субстантивні композитні номінації з формантом *-ing*. Лексеми вказаного типу набувають усе більшого поширення в сучасній англійській мові, відзначаючись високим експресивно-стилістичним потенціалом і широким спектром комунікативно-дискурсивних характеристик.

Про високу продуктивність форманта *-ing* у сфері англійської композитології постулюється в дисертаційному дослідженні В.А.Чередниченка [1: 13].

Мета даної статті полягає у виявленні структурно-семантичних і стилістичних особливостей синхронно-релевантних, але маловивчених складних і складно-похідних субстантивних лексем з формантом *-ing*, що функціонують у системі композитології сучасної англійської мови і мають багатий спектр комунікативно-стилістичних конотацій.

У дослідженнях, присвячених словоскладанню в сучасній англійській мові, до цього часу незначне місце займає специфіка вживання різних типів композитних і парасинтетичних одиниць у мовленні в рамках функціонально-орієнтованої композитології [2: 3].

Під функціонально-орієнтованою композитологією в цій статті розглядається той підхід у вивченні композитних лексем, який здійснюється через призму системного структурно-семантичного і стилістичного аспектів, що передбачають їх широке використання в живій розмовній мові. Проблеми композитної семантики в словоскладанні не можна вирішувати на асемантичному рівні.

Зв'язок словоскладання з синтаксисом як фактичної реальної синтаксичності складного слова, так і можливості деякою мірою і з певною метою вести аналіз складного слова синтаксичним інструментом є безперечним. Це виражається перш за все в описі власне композитних властивостей у термінах синтаксису, розгляді складних слів на тлі їх синтаксичних аналогів, широкому застосуванні трансформацій лексичних одиниць у синтаксичні і навпаки [3: 2-3].

І.В. Андрусяк на основі словотвірного та ономасіологічного аналізу нової лексики показала, що неологічний номінативний простір кінця XX століття представлено у межах кожного зі способів словотворення, серед найпродуктивніших визначила також структурно-складні лексеми із формантом *-ing* (*alpha-testing, bad-mouthing*) [4: 12].

Абстрактні іменники (зокрема *nomina actionis*) привертають увагу лінгвістів своєрідністю їх лексико-граматичної характеристики [5: 22].

Належачи за багатьма ознаками до іменника, абстрактні імена відрізняються відсутністю або ослабленням деяких важливих лексичних і граматичних властивостей цієї частини мови. У той же час у них проявляються риси близькості до інших частин мови – дієслова або прикметника (О.М. Пешковський, К.З. Плотнікова, Т.М. Суша, Є.С. Дукальська та ін.). Так, наприклад, у роботі К.З. Плотнікової [6] розглядаються такі важливі аспекти граматичної і лексичної природи імен дії, як зміст їхніх синтаксичних зв'язків, лексична сполучуваність, наявність граматичної категорії числа іменника, розвиток семантичної структури імен дії. Т.М. Суша [7: 9-12] розглядає імена дії в області перетину двох полів – словотворчого і семантичного, і його робота по суті вписується в те дослідницьке русло, яке визначається як "словотворення, орієнтоване на зміст". Двома основними

поняттями, якими оперує "словотворення, орієнтоване на зміст", є "словниковий блок" і "словникова ніша". "Словниковий блок" представляє собою набір структур, здатних позначати те або інше семантичне поле. "Ніші" представляють собою смислові групи, що виділяються усередині окремих типів (моделей). Ці терміни в роботі Т.М. Суша не використовуються, проте аналіз проводиться в плані семантичного напрямку в теорії словотворення.

Дуже ґрунтовною для розкриття специфіки абстрактних імен є теорія про польову природу частин мови [8: 47-51; 9: 98-106]. Згідно цієї теорії, усередині частини мови виділяються ядро та периферія, причому в останній можуть розрізнятися промені, близькі до різних інших частин мови. Абстрактні імена поза сумнівом є периферійним угрупованням усередині іменника і знаходяться на двох променях, що ведуть від ядра цієї частини мови до дієслова і прикметника, відповідно розпадаючись на дві лексико-граматичні групи: імена дії (*nomina actionis*) і імена якості (*nomina qualitatis*). Концепція ядра і периферії відображає універсальний принцип організації мови в цілому, в якому майже не спостерігаються закономірності з абсолютною сферою дії (Т. Danes, В.М. Живов, В.М. Успенський, Є.В. Гулига). Як частина загальномовної системи, словотворення підкоряється, мабуть, тим же закономірностям. Проте, як саме поняття такої ієрархії в словотворенні, так і визначення центру і периферії в словотворенні до цього часу майже не розроблені. Ядро рухоме і за своєю природою не може не бути таким. Рухливість йому додають продуктивні моделі, які роблять його стабільність відносною. Так, наприклад, дієслівні ознаки, проникаючи у сферу іменника, охоплюють цілу лексико-граматичну групу в його складі – імена дії (*nomina actionis*).

Можна сказати, що між ядрами двох частин мови діють тяжіння функціональне і тяжіння семантичне, які виявляються самостійними силами, що діють в даному випадку в протилежних напрямках. Звідси витікає, що критерії функціональної і семантичної сил тяжіння непридатні для визначення межі між герундієм як дієслівною формою і омонімічними йому *nomina actionis* з формантом *-ing*. У плані парадигматичному найбільш істотним є трансформаційний зв'язок між іменами дії і дієсловами. Кожне ім'я дії можна розглядати як продукт трансформації номіналізації, що додається до дієслова, і можливість зворотної трансформації в співвіднесене дієслово є найважливішим критерієм приналежності іменника до імені дії. Проте трансформацію номіналізації не можна вважати лінгвістично релевантною для складних імен дії і складних прикметників, що конструюються, як правило, за загальноприйнятими моделями, обминувши стадію дієслова. Тут ми маємо справу з так званою "черезступеневим" утворенням або результатом дії механізму аналогічного словотворення. П.В. Карашук і Г.С. Кириченко [10: 101-102] пишуть, що в англійській мові зустрічається багато складних дієслів, від яких можна утворювати віддієслівні іменники, що за своєю структурою співпадають із складно похідними іменниками, оформленими формантом *-ing* у другому компоненті. Як їх відрізнити? У своєму аналізі вони виходили з того факту, що якщо в мові є відповідне складне дієслово, яке виникло значно раніше за похідний іменник, то такі утворення вони відносять до похідних слів зі складною дієслівною основою. Наприклад: *phrase-mongering* 'фразерство' (1879) < *to phrase monger* 'фразерствувати' (1815); *money-grubbing* 'користолюбство' (1870) < *to money-grub* 'здобувати' (1768); *cock-crowing* 'крик півнів' (1382) < *to cockcrow* 'кукурікати' (1300).

У сучасній англійській мові виділяються дві групи імен дії, що відносяться до структурно-складних утворень і генетично належать: а) до іменних (атрибутивних) і б) до об'єктно-обставинних синтагм. Наприклад: а) *air-bombing, flood-lighting, motor-boating, window-shopping, key-stroking, red-baiting, scandalmongering, double-dealing, side-stepping, rate-capping* "But much more will have to be done to overcome official government *side-stepping*" [21]. "*Rate-capping* is part of an overall government strategy" [22]. A spokesman for the BPX stated: "We are never going to eliminate *bootlegging* and piracy, but this was the biggest *bootlegging* in Britain, and smashing it will have a considerable effect" [23]; б) *bread-making, book-learning, home-heating, bell-ringing, hand-clapping, hand-holding, film-making, goal-keeping, wage-cutting, decision-making*. "That is *wagecutting* on a mass scale" [24]. "...*decision-making* must be removed" [25].

In the past, I thought that relationship-building was another name of networking. I have come to realize that they differ dramatically [26: 10].

Mr Blunkett had not personally ordered the fast-tracking of Leoncia Casalmesina's visa application [27: 2].

Powell bows out from Bush cabinet. Government 'house-clearing' sees four departures [28: 1].

To begin changing this bleak picture, the Bush administration will have to work much harder at international bridge-building than it did in its first term [29: 6].

Anything that can reduce housebreaking has got to be backed [30: 4].

It explicitly shows how she and Mr Milburn will, in effect, have control of vast areas of government decision-making [30: 5].

Earlier this year, the pope again issued new guidelines for saint-making, emphasizing the need for

rigorous documentation of good works and miracles [31: 9].

Jolie, in a form-fitting, strapless black Versace dress, posed with Pitt [32: 2D].

Деякі складні і складнопохідні імена дії являють собою своєрідні семантичні конденсати корелятивних стійких словосполучень і фразеологічних зворотів, багато з яких виникло шляхом згортання ("згущення") синтаксичних конструкцій, минувши стадію утворення дієслова. Пор.: *backpacking* 1) 'туристичний похід'; 2) 'похід в гори'; 'альпінізм'; *brainstorming* "брейнстормінг", "мозкова атака"; 'колективне обговорення проблем при повній свободі висунення проєктів рішення, в тому числі ірраціональних'; *block-busting* жарг. 'руйнування'; *bread-boarding* ел. 'макетування електронної схеми'; *breast-beating* 'показне розкаяння або оплакування'; *coat-trailing* 'підбурювання до сварки'; *wool-gathering* 'витання в хмарах'; *leg-pulling* розм. 1) 'жартування, обдурення'; 2) амер. 'шантажування'; *free-booting* 'грабіж'; 'піратство'; 'флібустерство'; *name-calling* 'лайка'; *petnapping* амер. 'крадіжка собак і кішок (для перепродажу)'; *shop-lifting* 'крадіжка (покупців) в магазинах'; 'магазинні крадіжки'.

Шоплифтинг, так называется по-английски кража в торговых точках, происходит повсюду с унылой регулярностью [33: 11].

Особенно преуспел один из гитаристов, который не побоялся заняться стейджидайвингом (дословно – нырянием со сцены). Покачиваясь на волнах из рук зрителей и при этом не переставая играть, голландец невредимым и еще более счастливым был возвращен поклонниками на сцену [34: 14].

"Студенческая платформа" в четвёртый раз организовала соревнования по армрестлингу среди студентов [35: 5].

Внутрипартийный армрестлинг [36: 2].

Его фотографии также часто появляются на страницах печатных изданий, пропагандирующих бодибилдинг и здоровый образ жизни [37: 32].

В Ужгороде традиционно с 1992 года проходят соревнования среди культуристов под названием "Кубок Карпат". В этом году Федерация бодибилдинга Украины провела открытый чемпионат Закарпатской области по бодибилдингу "Кубок Карпат-2008" [38: 3].

Структурно-складні імена дії, що функціонують у різних лексико-стилістичних пластах, в основному представлені моделями: (1) n+PI і (2) a(adv) +PI. (1) *road-holding* 'тримання дороги, стійкість руху (автомобіля)'; *crash-landing* ав. 'аварійна посадка, вимушена посадка'; *doorbell-ringing* 'обхід будинків, квартир агітаторами (перед виборами)'; *log-rolling* 'взаємні зусилля (в політиці), угоди між членами конгресу про підтримку, часто в шкоду спільним інтересам (*to log-roll* – направляти спільні зусилля в політиці, підтримувати к.-н. в політичній діяльності)'; *horse-shoeing* 'кування коней'; *manhandling* 1. 'поводження (з інструментом, машиною)'; 2. розм. 'грубе поведіння, побиття, рукоприкладство'; *finger-printing* 'зняття відбитків пальців'; *stockpiling* 'накопичення'; *trouble-shooting* 1. тех. 'відшукування пошкоджень'; 'виявлення несправностей'; 2. 'залагоджування конфлікту'; *place-hunting* 'кар'єризм'; *baby-snatching* 'викрадання дітей'; *profit-haring* 'залучення робочих і службовців до участі в прибутках'; *book-learning* 'книжні знання'; 'книжність'; *book-keeping* 'бухгалтерія'; 'рахівництво'; *well-sinking* 'риття колодязя'; 'буріння свердловини'; *gold-digging* 'шування золота'; 2. pl. 'золоті копальні'; (2) *free-thinking* 'вільномудність, атеїзм'; *free-wheeling* тих. 'вільний хід'; *well-being* 1. 'здоров'я'; 2. '(матеріальне) благополуччя'; 'благоденствуювання, процвітання'; *the well-being of the nation* 'процвітання всієї країни'; *the well-being of troops* військ. 'матеріальна забезпеченість військ'; *well-doing* 1. 1) 'добродіяння'; 2. 1) 'благополуччя, процвітання'; 2) 'добре здоров'я, хороше самопочуття (пор.: *well-doing* а 1) 'добродійний'; 'добročесний'; 2) 'що здійснює добрі справи'; 'що займається добродійністю'; *well-wishing* 'доброзичливість'.

У сучасній англійській мові надзвичайно широко використовуються складні імена дії (nomina actionis) моделі n+PI в газетно-публіцистичному стилі, що свідчить про необмежену продуктивність вказаних лексем, обумовлену невичерпністю джерела мотивації цих складань та їх соціальною детермінованістю (*budget-slicing, street-fighting, sanction-busting, house-breaking, double-dealing, profit-sharing, policy-forming, work-sharing, profit-grabbing, policy-making, wage-cutting*).

Основною рисою газетно-публіцистичного стилю, яка формує його мовну системну організацію, є поєднання експресивності й стандарту [11].

Ця ознака обумовлена двоїстістю тої функції, яку виконує публіцистика: інформаційно-змістовна функція газетно-публіцистичних текстів поєднується з функцією переконування, емоційного впливу [12: 110].

У Доповненні до Великого англо-російського словника [13] нами виявлені складні імена дії, які можуть бути віднесені до газетної суспільно-політичної лексики: *peace-keeping* 'підтримка миру, збереження миру, відновлення миру'; *fence-mending* перев. політ. 'налагодження відносин (з виборцями, пресою)'; *foot-dragging* 'зволікання'; 'неповороткість'; '(умисне) затягування (чого-н.)';

Paki-bashing 'биття пакистанців, розгром їх житла і т.п. в Англії'. Прозорість семантичної структури і серійний характер формування лексем даної групи є причиною того, що лише незначна частина складних *nomina actionis* отримує доступ на сторінки словників. Так, наприклад, у Великому англо-російському словнику [14] зареєстровано 61 лексему вказаного типу. У Доповненні до Великому англо-російського словника [13] зареєстровано 87 структурно-складних імен дії, багато з яких є неосемантизмами: *blockbusting* 'спекуляція міською нерухомістю (будинками, ділянками)'; *bodystocking* 'жіноча нижня білизна, комбінація з ліфа і колготок'; *childminding* 'нагляд за дітьми (за плату)'; 'робота няні, що приходить'; *code-switching* лінг. 'перемикання з однієї системи кодів (мови і т. п.) на іншу'; *container-shipping* 'контейнеризація на водному транспорті'; 'контейнерні морські перевезення'; *corner-cutting* розм. 'вибір найкоротшого шляху до мети; = оперативність'; *gift-wrapping* 'подарункова упаковка (покупки)'; *fan-vaulting* архіт. 'віялове зведення, ребристе зведення'; *mind-reading* 'читання думок'; 'телепатія'; *mirror-writing* 'дзеркальний лист'; *muscle-reading* психол. 'аналіз і інтерпретація мимовільних рухів (тж. у психологічних дослідках на естраді)'; *sky-jumping* 'парашутний спорт'; 'стрибки з парашутом (особ. затяжні)'; *sleep-teaching* (= *sleep-learning*) 'гіпнопедія'; 'навчання уві сні'; *sleep-walking* 'лунатизм, сомнабулізм'; *shell-licking* амер. розм. 1) 'повна поразка, розгром'; 2) 'побиття, прочуханка'; *shunpiking* 'авт. їзда по малозавантажених дорогах'; *wheeling-dealing* амер. жарг. 'махінація'; *well-dressing* 'прикраса колодязів (народний звичай в Англії)'; *brown-bagging* 1) 'принесення сніданку на роботу (звич. у коричневому паперовому пакеті)'; 2) 'принесення спиртного в ресторан або клуб, де алкогольні напої не подаються'.

При вибірці складань на *-ing* із зворотного словника Ленерта [15] з 635 складань 27 мають позначку *n. i. a.*, 63 - а., інші відмічені як іменники [16: 63]. З 572 розглянутих Г.С. Кириченко [16: 66] утворень не уклалися в модель $(n + v) + ing$ тільки дві лексичні одиниці: *do-gooding* і *social being*. На відміну від морфологічно простих або похідних імен дії складні або складнопохідні імена дії з формантом *-ing* часто утворюються в текстах на синтаксичній основі (тобто способом дефініційного словотворення) або в результаті аналогічного словотворчого процесу.

Фонові знання носіїв мови і культури, як правило, асоціюються з мовними одиницями, перш за все із словами, мова виступає як сховище колективного досвіду народу-носія, за допомогою мови фонові знання передаються від покоління до покоління, здійснюючи "зв'язок часів".

Відбираючи змістовні одиниці навчання, необхідно виявити їх лінгвістичну, комунікативну цінність, бо кожна учбова одиниця може містити в собі національно-культурний компонент [17].

Транскультурні та гетерокультурні елементи органічно властиві глобалізаційній парадигмі, ставши наслідком посилення процесів культурної взаємодії у світовому масштабі, соціально-політичних і духовних процесів [18: 68, 70].

Приклади: В Україні цього року з'явилася модна європейська течія – дауншифтинг: люди відмовляються від усіх благ цивілізації та їдуть у села, живуть у маленьких халупах, гріються на печі й перуть білизну на снігу [39: 12].

Благодаря увлечению британцев виртуальным общением в английском языке появилось понятие "social networking" (искажённое "social networking"), характеризующее поведение человека, проводящего рабочее время в социальных сетях [40: 2].

Перспективним видається подальше дослідження проблематики культурно-національних конотацій у формуванні лексичного фону композити через призму контрастивно-культурологічного підґрунтя феномену міжкультурної комунікації.

Чинник культурологічний, обумовлений роллю національно-культурного компоненту у сфері композитології та ідіоматики, це те, що до цього часу можна вважати абсолютно недослідженим аспектом у германістиці.

Певні соціальні (у широкому розумінні цього слова) складові виявляються у навичці володіння мовою, окрім, власне, лінгвістичного компонента (тобто, грубо кажучи, знання словника й граматики даної мови), що є основою володіння мовою. Необхідно виділяти національно-культурний, енциклопедичний та ситуативний компоненти, які в сукупності забезпечують нормальне, прийняте в даному соціумі використання мови в різноманітних умовах та ситуаціях людського спілкування [19: 174].

Інтерес представляє дослідження композитних імен дії, що являють собою своєрідні семантичні конденсати (компресиви) фразеологічних одиниць або ідіом (*hijacking* амер. розм. 'наліт, пограбування'; *head-hunting* 'полювання на висококваліфіковані кадри').

Однослівна ідіома визначається О.М. Мосейчуком як одиниця лексичного рівня (одно- або багатослівна), що характеризується структурно-семантичною ціліснооформленістю, узуальною стійкістю, переосмисленням значенням, образністю, експресивністю, емотивною оцінністю і є продуктом креативної рефлексивно-номінативної діяльності носіїв мови, яка направлена на посилення регулятивного потенціалу мовного знаку шляхом вторинної номінації.

Імена дії типу *rubbernecking* від однослівної ідіоми *rubberneck* ‘людина, яка їде в автомобілі та вивертає шию, намагаючись розглянути щось, особливо аварію’ передбачають наявність у свідомості носія англійської мови енциклопедичного знання, що спостережуваний об’єкт досить швидко випадає з поля зору спостерігача, тобто, для того, щоб продовжити спостерігати за ним, потрібно вивернути шию: чим триваліше спостереження, тим більше значним є вивертання ший [20: 10].

Результати наукових розвідок останніх п’ятнадцяти років (Д.І. Квеселевич, Ю.А. Зацний, Д.О. Добровольський, О.К. Бирих, С.С. Волков, Н.М. Кабанова, В.Є. Блінова, О.А. Юріна, В.М. Савицький, О.М. Мосейчук) свідчать про те, що вивчення особливостей однослівних ідіом як мовних знаків є перспективним напрямком розвитку теорії ідіоматики.

Слід відзначити, що, будучи постійним джерелом поповнення і збагачення словникового складу сучасної англійської мови, субстантивні структурно-складні імена дії з формантом *-ing* відносяться до найменш дослідженої групи лексем категорії *nomina actionis*, в той час як вони функціонують у різних сферах спілкування, що свідчить про їх високу продуктивність і комунікативно-прагматичну релевантність.

Постійне розширення ареалу культурно-маркованих композитних імен дії з формантом *-ing* та їхня саме функціонально-стилістична стратифікація в різних комунікативних сферах: фамільярно-побутового, невимушено-професійного спілкування, у публіцистиці, у текстах художньої літератури, в науково-технічній термінології, свідчать про деривативну релевантність цих лексем, їх комунікативно-прагматичний потенціал, а також необхідність та важливість дослідження цих утворень, які допомагають пролити світло на особливості функціонування номінативного механізму в структурно-семантичній системі словоскладання сучасної англійської мови в дискурсивній парадигмі.

Заслужують уваги і подальшого глибокого дослідження такі питання, як: механізм утворення субстантивних складань з формантом *-ing*, розгляд словотворчих відносин між іменами дії і дієсловами, розкриття специфіки імен дії як периферійної лексико-граматичної групи англійського іменника, виявлення співвідношення і взаємодії іменних і дієслівних рис у природі імен дії, а також їх лінгвокогнітивних і соціолінгвістичних особливостей.

FUNCTIONING OF ENGLISH COMPOSITE NOMINATION WITH THE FORMANT –ING

L.F. Omelchenko, L.F. Solovyova

The article focuses on the study of the English substantive compounds with the highly productive formant -ing. As a result, structural patterns, semantic and functionally stylistic peculiarities of composite nomina actionis under consideration have been singled out and their derivationally relevant potential has been revealed. In spite of the fact that these compounds are exceedingly numerous they nevertheless lack thorough investigation by linguists. Many of them are emotionally charged and socially determined.

Key words: substantive compound, formant, structural pattern, derivationally relevant potential.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чередниченко В.А. Інноваційна фразеологічна вербалізація в англійській мові (лінгвокогнітивний та соціолінгвістичний периметри): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 “Германські мови”. – Запоріжжя, 2005. – 20 с.
2. Полюжин М.М., Омельченко Л.Ф. Функциональное словосложение и префиксальные онамасиологические категории в английском языке / М.М. Полюжин, Л.Ф. Омельченко. – Ужгород: "Патент". – 1997. – 99 с.
3. Мешков О.Д. Проблемы композитной семантики (на материале субстантивного словосложения английского языка): автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 “Германские языки” / О.Д. Мешков. – М., 1988. – 29 с.
4. Андрусак І.В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 “Германські мови” / І.В. Андрусак. – К., 2003. – 20 с.
5. Жирмунский В.М. О природе частей речи и их классификации // Вопросы теории частей речи / В.М. Жирмунский. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1968. – С. 20-27.
6. Плотникова К.З. Имена действия в современном английском языке: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04. “Германские языки” / К.З. Плотникова. – Л., 1971. – 25 с.

7. Суша Т.Н. Семантико-синтаксические свойства имен действия в современном английском языке: автореф. дис. на соискание уч. степени канд. филол. наук. спец. 10.02.04. "Германские языки" / Т.Н. Суша. – Минск, 1972. – 25 с.
8. Адмони В.Г. Основы теории грамматики / В.Г. Адмони. — М.— Л.: Наука, 1964. – 105 с.
9. Адмони В.Г. Полевая природа частей речи / В.Г. Адмони. // Вопросы теории частей речи.— Л.: Издательство Ленинградского университета, 1968. – С. 98-106.
10. Карашук П.М., Кириченко Г.С. О природе сложнопроизводных и формально совпадающих с ними слов в английском языке // Словообразование и его место в курсе обучения иностранному языку / П.М. Карашук, Г.С. Кириченко. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1977. – С. 94-100.
11. Костомаров В.Г. Русский язык на газетной полосе / В.Г. Костомаров. – М.: Русский язык. – 1971. – 259 с.
12. Кожин А.Н., Крылова О.А., Одинцов В.В. Функциональные типы русской речи / А.Н. Кожин, О.А. Крылова, В.В. Одинцов. – М.: Высшая школа. – 1982. – 223 с.
13. Дополнение к Большому англо-русскому словарю / [под общ. ред. И.Р. Гальперина]. – М., Русский язык, 1980. – 431 с.
14. Большой англо-русский словарь: [в 2 т.] / [под ред. И.Р. Гальперина и Э.М. Медниковой]. – М., Русский язык, 1987. – Т. 1 – 1038 с., Т. 2 – 1072 с.
15. Lehnert M. Reverse Dictionary of Present-Day English. – Leipzig: VEB Verlage Enzyklopädie, 1971. – 596 p.
16. Кириченко Г.С. Механизм образования сложений, оформленных суффиксом -ing // Словосочетания и сложные слова в терминосистемах и литературной норме / Г.С. Кириченко. – Владивосток: ДВНЦ АН СССР, 1984. – С. 62-67.
17. Томахин Г.Д. Прагматический аспект лексического фона слова / Г.Д. Томахин. // Филологические науки. – 1988. – № 5. – С. 82-86.
18. Николенко А.Г. Семантичні та соціокультурні аспекти глобалізації медіа простору / А.Г. Николенко // Вісник Сумського державного університету. Серія Філологічні науки. – 2006. – № 11, т. 1. – С. 68-72.
19. Крысин Л.П. Социолингвистические аспекты изучения современного русского языка / Л.П. Крысин. – М.: Наука, 1989. – 186 с.
20. Мосейчук О.М. Системні та функціональні особливості англomовних однослівних ідіом (на матеріалі сучасного публіцистичного дискурсу): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 "Германські мови" / О.М. Мосейчук. – Х., 2009. – 20 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

21. Morning Star. – 1979. – Jan. 5.
22. Morning Star. – 1985. – March 9.
23. Morning Star. – 1979. – Oct. 10.
24. Daily World. – 1979. – Febr. 8.
25. Morning Star. – 1980. – May 9.
26. Financial Times. – 2007. – Febr. 12.
27. The Daily Telegraph. – 2004. – Dec. 6.
28. Financial Times. – 2004. – Nov. 16.
29. International Herald Tribune. – 2004. – Nov. 27-28.
30. The Sunday Telegraph. – 2004. – Nov. 28.
31. International Herald Tribune. – 2008. – April 22.
32. USA Today. – 2008. – Oct. 6.
33. Труд. – 2007. – Февр. 7.
34. Киевские ведомости. – 2008. – Сент. 9.
35. Товарищ. – 2008. – № 138.
36. Зеркало недели. – 2009. – Март 7.
37. Факты. – 2008. – Дек. 12.
38. Киевские ведомости. – 2008. – Дек. 10.
39. Сегодня. – 2007. – Янв. 4.
40. Труд. – 2009. – Янв. 26.

ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ КОМПЗИТНОЇ НОМІНАЦІЇ З ФОРМАНТОМ –ING

Л.Ф. Омельченко, Л.Ф. Соловійова

У статті досліджено англійські субстантивні композити з високопродуктивним формантом -ing. Виокремлено структурні моделі, встановлено функціонально-стилістичні особливості композитних імен дії, визначено їхній деривативно-релевантний потенціал. Незважаючи на чисельність аналізованих композитів, вони недостатньо вивчені лінгвістами. Багато з них є емоційно забарвленими й соціально-детермінованими.

Ключові слова: субстантивний композит, формант, структурна модель, деривативно-релевантний потенціал.

ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ АНГЛИЙСКОЙ КОМПЗИТНОЙ НОМИНАЦИИ С ФОРМАНТОМ –ING

Л.Ф. Омельченко, Л.Ф. Соловьёва

Статья посвящена изучению английских субстантивных композит с высоко продуктивным формантом -ing. В результате были выделены структурные модели и функционально-стилистические особенности композитных имён действия и выявлен их деривативно-релевантный потенциал. Несмотря на многочисленность анализируемых композитов, они недостаточно исследованы лингвистами. Многие из них эмоционально окрашены и социально детерминированы.

Ключевые слова: субстантивный композит, формант, структурная модель, деривативно-релевантный потенциал.

FUNCTIONING OF ENGLISH COMPOSITE NOMINATION WITH THE FORMANT –ING

L.F. Omelchenko, L.F. Solovyova

The article focuses on the study of the English substantive compounds with the highly productive formant -ing. As a result, structural patterns, semantic and functionally stylistic peculiarities of composite nomina actionis under consideration have been singled out and their derivationally relevant potential has been revealed. In spite of the fact that these compounds are exceedingly numerous they nevertheless lack thorough investigation by linguists. Many of them are emotionally charged and socially determined.

Key words: substantive compound, formant, structural pattern, derivationally relevant potential.